

«Бекитем»

К.Карасаев атындагы Бишкек мамлекеттик
университетинин илимий иштер жана
эл аралык байланыштар боюнча проректору,
филология илимдеринин доктору,
профессор Мурзахметова Г. М.

17 июль 2024г.

**Издөнүүчү Буудайбекова Эльпура Шейшенбековнанын кандидаттык
сынагынын 10.02.20 - тектештирме-тарыхый, типологиялык жана
салыштырма тил илими боюнча кошумча программасы**

10.02.20 - тектештирме - тарыхый, типологиялык жана салыштырма тил илими адистиги боюнча кандидаттык сынактын максаттары төмөнкүлөр: сынактан отүүчүнүн илимий изилдөөгө жана илимий тажрыйбаларды өткөрүүгө теориялык жана кесиптик даярдыгынын деңгээлин аныктоо, тил илими тармагынын негизги теориялык жана практикалык көйгөйлөрүн билүүсүн аныктоо, билим берүү практикасын илимий жактан камсыздоону жүзөгө ашыруу жөндөмдүүлүгүнө ээ болгондугун аныктоо. Сынак изденүүчүнүн тандалган тема боюнча диссертациялык изилдөөнү аткарууда филология илимдеринин кандидаты окумуштуулук даражасын изденип алуу үчүн теориялык даярдыгын, деңгээлин аныктоого багытталган.

Программа тил жана аны изилдөөчү илим жана тилдин табияты, келип чыгышы, адамзат коомундагы кызматы, грамматикалык турпаты, функциясы жана таралып аймактары боюнча классификациялары, азыркы тилдер, тилдин белгилер системасынан алган орду, тилдин система жана структура катары каралышы, тилдин жалпы структуралык бөлүмдөрү ж.б.у.с. жалпы лингвистикалык таанууну кеңейтүүчү маалыматтарды камтыйт жана Кыргызстанда изилдөөнүн объекттеринин ичинде тилде берилүүчү түркүн концепттерди кароо маселелери өзгөчө актуалдуулукка ээ. Изилденип жаткан тема негизинен лексикалык, структуралык жана семантикалык өнүгүү процессин, кеп маданиятынын теориясына байланыштуу жана башка өнүгтөн кароо алдынкы планга чыкты жана лексикалык, функционалдык, семантикалык талаанын өнүгүүсүндөгү өбөлгөлөр белгиленди.

СУНУШТАЛГАН АДАБИЯТТАР:

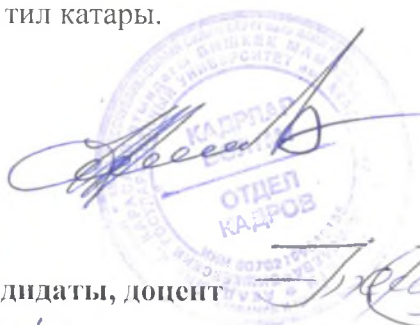
1. Апресян, Ю.Д. Избранные труды: В 2-х т. Лексическая семантика / Ю.Д. Апресян. - М.: Школа «Языки русской культуры», 1995. - 472 с.
2. Арутюнова, Н. Д. Язык и мир человека (изд. 2—е, исправленное) (Текст) Н. Д. Арутюнова. Издательство: М: Языки русской культуры. 1999. — 896 с.

3. Бондарко А.В. О грамматике функционально-семантических полей, Изв.АН СССР. Сер. Лит-ра и язык. — 1984, с-18
4. Бондарко А. В. Основы функциональной грамматики. СПб.: Изд-во СПбГУ, 2001. 260 с.
5. Булаховский Л. А. Введение в языкознание (Текст) / Л. А. Булаховский. Часть II. М., 1953. — 422 с.
6. Жалилов А. Азыркы кыргыз тили. 1- бөлүк. Тил илиминен маалымат, фонетика, графика, орфография, лексикология. – Б., 1996. -232 б.
7. Мусаев С. Ж. Жалпы тил илими. ВУЗдар учун окуу китеби. Бишкек, 1998.
8. Жороев И. М. Тил илимине кириш\.-Ош, 2014.

КАНДИДАТТЫК ЭКЗАМЕНДИН СУРООЛОРУ

1. Тил жана аны изилдөөчү илим
2. Тил жана ойлоо
3. Тилдин өнүгүү закон ченемдүүлүгү тилдерди тектештирме-тарыхый изилдөөнүн шарты катары.
4. Фразеология жана лексикография.
5. Фразеологизмдер жана фразеология.
6. Тилдердин грамматикалык, морфологиялык, синтаксистик классификациясы.
7. Тектештирме лексикология жана фразеология.
8. Тил илиминдеги лингвистикалык жана маданий багыт
9. Тил илиминдеги негизги агымдар.
10. Инсандар аралык мамилелердеги тил.
11. Тилди изилдөөнүн методдору.
12. Салыштырма тарыхый тил илиминин предмети.
13. Салыштырма тарыхый тил илиминин калыптанышы.
14. Жалпы тил илими кайсы илимдер менен байланышат?
15. Жалпы тил илими боюнча жаралган эмгектер.
16. Араб тилинин тарыхый өнүгүшү
17. Семантикалык талаанын түрлөрү
18. Тарыхый лингвистика. Тилдик байланыштар жана тилдердин эволюциясы.
19. Тилдердин кечеги жана бүгүнкү абалы жөнүндө
20. Кыргыз тили Мамлекеттик тил катары.

Отурумдун төрагасы,
филология илимдеринин
доктору, проф.м.а.

Б. Ж. Усмамбетов

Отурумдун катчысы,
филология илимдеринин кандидаты, доцент

Кадрлар бөлүмүнүн башчысы
Забедуюшкун Отдела Кадров
27 06 2014

Эстебесова П. С.